

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan kokous

Aika: 1.2. klo 9–11.30 (kahvitarjoilu klo 8.30)
Paikka: Säätytalo, Sali 23 (Snellmaninkatu 9–11, Helsinki)

Osallistujat:

Puheenjohtaja: Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi, STM

Varapuheenjohtaja: Osastopäällikkö Kari Hakari, ohjausosasto, STM

Jäsenet:

- Hyvinvointialuejohtaja Sally Leskinen, Etelä-Karjalan hyvinvointialue
 - Varajäsen toimitusjohtaja Santtu Niemi, Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Tero Järvinen, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen lääketieteen professiojohtaja, johtajaylilääkäri Kirsti Kähärä, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Santeri Seppälä, Etelä-Savon hyvinvointialue
 - Varajäsen sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi, Etelä-Savon hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Jukka Lindberg, Kainuun hyvinvointialue
 - Varajäsen ylilääkäri Ritva Kanervo, Kainuun hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Olli Naukkarinen, Kanta-Hämeen hyvinvointialue
 - Varajäsen ikäihmisten palvelujen johtaja Satu Ala-Kokko, Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen toimialuejohtaja Tuula Rajaniemi, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Jan-Johannes Tollet, Keski-Suomen hyvinvointialue
 - Varajäsen sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialajohtaja Kati Kallimo, Keski-Suomen hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Harri Hagman, Kymenlaakson hyvinvointialue
 - Varajäsen aluehallituksen puheenjohtaja Nina Brask, Kymenlaakson hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Jari Jokela, Lapin hyvinvointialue
 - Varajäsen terveysjohtaja Miia Palo, Lapin hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Marina Erhola, Pirkanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen konsernipalvelujohtaja Juhani Sand, Pirkanmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Marina Kinnunen, Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen sektorijohtaja Erkki Penttinen, Pohjanmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
 - Varajäsen terveys- ja sairaanhoitopalvelujen va toimialajohtaja, Susanna Wilén, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoma, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisjohtaja Kirsti Ylitalo-Katajisto, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Marko Korhonen, Pohjois-Savon hyvinvointialue
 - Varajäsen perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja Kati Kantanen, Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen, Päijät-Hämeen hyvinvointialue
 - Varajäsen toimialajohtaja Jukka Santala, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

- Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Varhila, Satakunnan hyvinvointialue
 - Varajäsen erityistaso ja sairaalapalveluiden toimialuejohtaja Petteri Lankinen, Satakunnan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist, Itä-Uusimaan hyvinvointialue
 - Varajäsen hallintolakimies Tomas Määttä, Itä-Uusimaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Mikko Komulainen, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen vs. hallintojohtaja Petja Harakka, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahn, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
 - Varajäsen palvelutuotannon johtaja Matias Pälve, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
 - Varajäsen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
- Hyvinvointialuejohtaja Tarmo Martikainen, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
 - Varajäsen konsernipalvelujohtaja Laura Saurama, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
- Sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja Juha Jolkkonen, Helsingin kaupunki
 - Varajäsen terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen, Helsingin kaupunki
- Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
 - Varajäsen hallintoylihoitaja Marja Renholm, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
- Osastopäällikkö Anna Cantell-Forsbom, asiakkaat ja palvelut -osasto, STM
 - Varajäsen johtaja Eveliina Pöyhönen, asiakkaat ja palvelut -osasto, STM
- Osastopäällikkö Annakaisa Iivari, yhteisöt ja toimintakyky-osasto, STM
 - Varajäsen johtaja Taru Koivisto, yhteisöt ja toimintakyky -osasto, STM
- Sosiaalineuvos Marjo Malja, turvallisuus ja terveysosasto, STM
 - Varajäsen osastopäällikkö Taneli Puumalainen, turvallisuus ja terveys -osasto, STM
- Johtaja Minna Saario ohjausosasto, sosiaali- ja terveysministeriö
 - Varajäsen johtaja Andreas Blanco Sequeiros, ohjausosasto, STM
- Budjettineuvos Virpi Vuorinen, budjettiosasto, VM
 - Varajäsen finanssineuvos Noora Heinonen, kunta- ja aluehallinto -osasto, VM
- Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka, pelastusosasto, SM
 - Varajäsen yksikön johtaja Pasi Ryyänen, pelastusosasto, SM

Pysyvät asiantuntijat

- Pääjohtaja Markku Tervahauta, THL
- Neuvottelupäällikkö Anna Kukka, KT
- Neuvotteleva virkamies Merja Niemi, OKM
 - Varajäsen neuvotteleva virkamies Minna Polvinen, OKM

Pääsihteeri: Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, ohjausosasto, STM

Asiantuntijasihteeristö:

- Lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsä, asiakkaat ja palvelut – osasto, STM
- Sosiaalineuvos, Virva Juurikkala, asiakkaat ja palvelut – osasto, STM
- Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen, yhteisöt ja toimintakyky – osasto, STM
- Erityisasiantuntija Pia Suvivuo, yhteisöt ja toimintakyky – osasto, STM
- Erityisasiantuntija Timo Ukkola, ohjausosasto, STM
- Ohjelmapäällikkö Harri Jokiranta, ohjausosasto, STM
- Neuvotteleva virkamies Antti Väisänen, johdon tuki –yksikkö, STM

Viestintäpäällikkö Annette Rinne, STM

Tekniset sihteerit:

Projektisihteerit Maria Nousiainen, ohjausosasto, STM/

Assistentti Märta Lehtonen, ohjausosasto, STM

Erikseen kutsuttuna:

Johtaja Andreas Blanco Sequeiros, ohjausosasto, STM (asiakohta 6)

Hallitusneuvos Erkki Papunen, ohjausosasto, STM (asiakohta 8)

Erityisasiantuntija Lasse Ilkka, turvallisuus- ja terveysosasto, STM (asiakohta 9)

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi vuoden -23 ensimmäiseen kokoukseen. Hän totesi, että on suunniteltu neuvottelukunnan pitävän neljä kokousta vuodessa, kaksi kevätkaudella ja kaksi syyskaudella.

2. Osallistujien toteaminen

Päätös: Todettiin kokoukseen osallistujat.

3. Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin asialistan liitteenä 1 ollut edellisen kokouksen (26.10.2022) pöytäkirja.

5. Neuvottelukunnan henkilövaihdosten toteaminen

Pääsihteerit Salme Kallinen esitteli neuvottelukunnan varsinaisten ja varajäsenten vaihdokset sekä uuden asiantuntijajäsenen nimeämisesityksen seuraavasti:

5.1 Varsinaisten jäsenten ja varajäsenten vaihdokset

- Varsinaisen jäsenen johtaja Eveliina Pöyhösen tilalle vaihdetaan osastopäällikkö Anna Cantell-Forsbom. Varajäsenen hallitusneuvos Kirsi Ruuhosen tilalle vaihdetaan johtaja Eveliina Pöyhönen.
- Varsinaisen jäsenen johtaja Taru Koiviston tilalle vaihdetaan osastopäällikkö Annakaisa Iivari. Varajäsenen osastopäällikkö Anna-Cantell Forsbomin tilalle vaihdetaan johtaja Taru Koivisto.
- Varsinaisen jäsenen Keski-Uudenmaan va. hyvinvointialuejohtaja Pirjo Laitinen-Parkkosen tilalle vaihdetaan hyvinvointialuejohtaja Mikko Komulainen.
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialuejohtajan varajäseneksi toimialuejohtaja Jarmo Kukkonen tilalle vaihdetaan va. toimialuejohtaja Susanna Wilén.

Päätös: Todettiin neuvottelukunnan jäsenmuutokset.

5.2 Uusien asiantuntijajäsenten nimeäminen

OKM:stä nimettiin varsinaiseksi asiantuntijajäseneksi neuvotteleva virkamies Merja Niemi ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen neuvotteleva virkamies Minna Polvinen.

Päätös: Nimettiin uusi asiantuntija jäsen ja hänen henkilökohtainen varajäsenensä esityksen mukaisesti.

6. Hyvinvointialueiden ohjauksen rakentumisen tilannekatsaus

Osastopäällikkö Kari Hakari esitteli hyvinvointialueiden ohjauksen rakentumisen tilannekatsauksen sekä ohjauksen tavoitteet ja keskeiset periaatteet kokouskutsun liitteenä 2 olleen diaesityksen mukaisesti.

Hakari korosti esityksessään, että ohjaus on strategista, perustuu yhteiseen tietopohjaan ja on yhtenäistä. Hyvinvointialueneuvottelut ovat käynnistymässä ja ajoittuvat aikavälille 14.2 – 29.3. Neuvottelujen keskeisinä asiakohtina ovat: Hyvinvointialueiden käynnistyminen, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutuminen, pelastustoimen järjestämistehtävän toteutuminen, tiedonhallinta ja alueen talous ja kustannuskehitys sekä investointisuunnitelmat.

Käytiin keskustelu aiheesta. Todettiin mm., että järjestämisen strategisen ohjauksen ja sisällön ohjauksen yhteensovittamisessa on haasteita. Toisaalta keskusteltiin alueiden yhdenvertaisuuden korostamisen tuomista haasteista. Käytiin myös keskustelua hyvinvointialueiden vaikutusmahdollisuuksista osana yhteiskuntaa ja sen ilmiöitä. Tästä toivottiin käytävä laajempaa keskustelua myös muiden sektoreiden kanssa. Toisaalta keskusteluun pitäisi tuoda mukaan myös monikanavarahoituksen purkaminen, lääkehuollon kokonaisuus ja sotu-uudistus.

Todettiin, että sote-neuvottelukunta on paikka, jossa asioita voi tuoda esille ja neuvottelukunta välittää tietoa ja näkemyksiä laajempaan keskusteluun, hallituksen tietoon ja päätöksentekoon.

Puheenjohtaja totesi, että neuvottelukunnan kokouksiin voisi jatkossa tulla vakioaiheina ajankohdittaiset asiat esim. tulevasta hallitusohjelmasta ja sieltä tulevista kehittämistarpeista, myös substanssilainsäädännössä on paljon säädösvelkaa, joka vaatii lainsäädäntötyötä. Tässä neuvottelukuntaa voidaan hyödyntää.

Päätös: Hakarin esitys ja käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

7. Digitalisaation ja tiedonhallinnan jaosto

Johtaja Minna Saario esitteli asian jaoston perustamiseksi ja asettamiseksi.

7.1 Jaoston perustaminen (muistion liite 1)

Jaoston tavoitteena on tukea tiedonhallinnan ja digitalisaation avulla sote-palvelujärjestelmän kehittämistä entistä kustannustehokkaammaksi, vaikuttavammaksi ja asiakkaita paremmin palvelevaksi. Jaoston tehtävänä on valmistella neuvottelukunnalle esityksiä toimenpiteistä, joilla sosiaali- ja terveydenhuollolle asetettuja tavoitteita voidaan tukea. Toimenpiteet voivat olla lainsäädäntömuutoksia, kehittämisohjelmia ja –hankkeita ja muita yhteistyötä lisääviä toimia

Saario totesi, että jaosto järjestää myös avoimia keskustelutilaisuuksia. Näissä mukana eri tahoja, kuten myös yksityiset sote-palvelutuottajat ja ict-yritykset. Huhtikuulle -23 suunnitteilla ensimmäinen avoin tilaisuus.

Päätös: Päätettiin jaoston perustamisesta aikavälille 1.2.2023-31.5.2025 asialistan liitteen 3 mukaisesti.

7.2 Jaoston asettaminen (muistion liite 2)

Päätös: Päätettiin jaoston asettamisesta asialistan liitteen 4 mukaisesti muutoin paitsi jaoston jäsenen Teemu Mäkelän titteliksi korjattiin tietohallintojohtaja.

8 Asetus hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta

Hallitusneuvos Erkki Papunen esitteli asian asialistan liitteen 5 mukaisesti. Asetusluonnos on ollut lausunnoilla ja lausuntopalautteen perusteella asetusta on täsmennetty. Asetusta ollaan viemässä hyväksyttäväksi. Esittelypäivä aikaisintaan 23.2.

Todettiin, että valmisteluryhmässä ajatuksena on ollut, että annetaan sopimiselle mahdollisuus ennen kuin aletaan säätämään tiukemmin. Tästä näkökulmasta asetusta voi pitää onnistuneena. Jatkotoimia tarvitaan ja yhtenä mahdollisena asiana nousi esiin osaamiskeskuslaki ja sen kumoaminen.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi.

9 Valmius- ja varautumisjaosto

Erytisiantuntija Lasse Ilkka esitteli täydennykset jaoston jäsenistöön ja teki tilannekatsauksen jaoston toimintaan.

9.1 Jaoston jäsenistön täydentäminen

Täydennetään valmiuden ja varautumisen jaoston jäseniä nimeämällä Pirkanmaan hyvinvointialueen esityksestä varsinaiseksi jäseneksi johtajaylilääkäri Sirpa Rainesalon ja varajäseneksi sosiaalihuollon vastaavan johtajan Minna Kuuselan Pirkanmaan hyvinvointialueelta sekä sisäministeriön esityksestä pelastusjohtaja Seppo Lokan Etelä-Savon hyvinvointialueelta.

Päätös: Hyväksyttiin jaoston jäsenistön täydennykset esityksen mukaisesti

9.2. Jaoston tilannekatsaus

Erytisiantuntija Lasse Ilkka esitteli asian asialistan liitteen 6 mukaisesti. Jaosto on pitänyt järjestäytymiskokouksen 15.12.2022 ja sen jälkeen on kokoonnuttu viikoittain. Seuraavassa kokouksessa 8.2 käsitellään vuoden 2023 työsuunnitelmaa.

Keskusteltiin jaoston työnjaosta ja mahdollisista päällekkäisyyksistä poikkeusolojen sote-neuvottelukunnan (PONK) kanssa. Todettiin, että vaikka suurta ongelmaa ei ole havaittu on keskustelua hyvä käydä myös jatkossa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi jaoston tilannekatsaus

10 Tiedoksi:

10.1 HYTHANEK:n ajankohtaiset asiat

Budjettineuvot Virpi Vuorinen välitti tietoa HYTHANEK:n ajankohtaisista asioista. Neuvottelukunta on pitänyt ylimääräisen kokouksen 27.1, missä käsitelty mm. alueiden talousarvioita. Parhaillaan valmistellaan muun muassa niin sanottua teknistä kehystä (muistion liite 3).

Käytiin keskustelua neuvottelukuntien työnjaosta ja kokoonpanoista. Puheenvuorossa nousi esiin toive uudistaa lainsäädäntöä neuvottelukuntien yhdistämiseksi. Lisäksi keskusteltiin hyvinvointialueiden yhteisen näkemyksen löytämisestä, edunvalvonnasta sekä lainsäädäntöuudistuksista ja niiden vaikutusarvioinneista ennen kuin hallituksen esitykset annetaan.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelua jatketaan myös ministeriöiden yhteisissä keskusteluissa.

Päätös: Tilannekatsaus merkittiin tiedoksi.

10.2 Pelastustoimen neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka esitteli tilannekatsauksen asialistan liitteen 8 mukaisesti ja välitti alueille kiitokset uudistuksen onnistuneesta liikkeelle lähdöstä. Ajankohtaisena asiana valmistautumista kevään neuvotteluihin. Neuvottelukuntaan ei ole ainakaan vielä tulossa jaostorakennetta. Haetaan strategisen ohjauksen ja kansallisen ohjauksen tasapainoa.

Päätös: Tilannekatsaus merkittiin tiedoksi.

11 Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan työsuunnitelma

Pääsihteeri Salme Kallinen esitteli neuvottelukunnan työsuunnitelmaa vuodelle 2023. Kokouksia vuodelle 2023 tulee olemaan neljä. Pj. pyysi, että suunnitelmaan lisätään toukokuussa ajankohtaiskatsaus ja keskustelu hallitusohjelmavalmisteluun. Lisäksi tuodaan keskusteluun jaostorakenne. Jaostojen työsuunnitelmiin pohdittavaksi, voisiko lainvalmistelua tuoda jaostojen valmistelun kautta keskusteluun.

Päätös: Hyväksyttiin työsuunnitelma edellä mainituin lisäyksi.

12 Muut mahdollisesti esille tulevat asiat

Ohjelmapäällikkö Harri Jokiranta piti tiiviin katsauksen sosiaalihuollon kehittämisohjelman tiekartasta ja työpaketeista hallituskausille 2023-2027 ja 2027-2031 (muistion liite 4).

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman tarkoitus on vahvistaa sosiaalihuollon pitkän aikavälin systemaattista kehittämistä. Tarkoitusta varten laaditaan Sanna Marinin hallitusohjelman mukainen sosiaalihuollon kehittämisohjelman kokonaisuus. Kehittämisohjelman tavoitteena on tarjota alusta sosiaalihuollon kansallisen kehittämisen strategiselle etenemiselle sekä tukea sosiaalihuollon rakenteiden vakiintumista hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden toimeenpanossa ja vahvistaa sosiaalihuollon ja sosiaalityön TKKI rakenteita ja tietoperustaista sosiaalihuollon käytäntöä.

Liitteenä oleva tiekartta ja sen työpaketit ylittävät ajallisesti hallituskaudet mikä korostaa pitkän aikavälin strategisen kehittämisen tärkeyttä. Käytännössä työpaketit limittyvät keskenään ja työpakettien sisältöä toteutetaan myös saman aikaisesti. Tällä hetkellä olennaista on sosiaalihuollon TKKI –rakenteen vahvistaminen ja vakiinnuttaminen (työpaketti 2) sekä sosiaalihuollon palvelurakenteen uudistaminen osana hyvinvointi- ja yhteistyöaluekokonaisuutta (työpaketti 3). Edellä mainitut työpaketit lomittuvat käytännössä myös vahvasti toisiinsa mm. sosiaalihuollon palvelurakenteen porrasteisuuden ja TKKI rakenteen (tutkimus-käytäntö-opetus) kokoanisuutena.

Todettiin, että SO ja TE eivät ole vastakkain mutta tärkeää tuoda myös sosiaalihuollon näkymää itsenäisemmin esiin.

Päätös: Esitys merkittiin tiedoksi.

13 Seuraava kokous

11.5. klo 9–11.30

14 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.33

Muistion liitteet:

- Liite 1: Minna Saarion diaesitys jaoston perustamisesta
- Liite 2: Minna Saarion diaesitys jaoston asettamisesta
- Liite 3: Virpi Vuorisen diaesitys
- Liite 4: Harri Jokirannan diaesitys